

Posudek k bakalářské práci

Název práce: Potenciál výtvarné činnosti pro wellbeing dětí mladšího školního věku

Autor: Marko Tokár

Vedoucí: doc. Markéta Švamberk Šauerová, Ph.D.

Oponentka: Mgr. et Mgr. Olga Kučerová, Ph.D.

Postcovidová doba odhalila nedostatky v péči o děti s duševním onemocněním. Tato skutečnost současně ukázala význam prevence v oblasti psychického zdraví u dětí. Může to být jeden z důvodů, proč ve veřejném prostoru dostává stále více příležitostí téma péče o psychické zdraví (wellbeingu) také v prostředí školy.

Autor předkládané bakalářské práce na současný trend navazuje, neboť jeho bakalářská práce je postavena na tvorbě, realizaci a evaluaci uceleného výtvarného programu, který je určen pro žáky mladšího školního věku. Práce je zasazena do oblasti wellbeingu, neboť autor chtěl zjistit, zda jím navržený program přispívá k subjektivnímu zlepšení wellbeingu jeho účastníků

Oceňuji, že na volnočasovou aktivitu nazírá v psychologickém kontextu a akcentuje benefity, které volnočasová aktivity může přinést do života dítěte.

Práce je tradičně rozdělena na část teoretickou a empirickou. Čtyři základní kapitoly tvoří teoretické opory pro empirickou část. První kapitola čtenáře seznámí s obdobím mladšího školního věku z pohledu vývojové psychologie. Následuje kapitola věnovaná dětské kresbě s akcentací jejích vývojových stádií. Vzhledem k tomu, že práce je inspirována arteterapeutickými technikami, tak nechybí ani teoretické koncepce arteterapie jako takové. Teoretická část je vhodně zakončena kapitolou popisující fenomén wellbeingu. Drobnou připomínku bych měla k zařazení kapitoly 3.6 *Obsah a forma uměleckých artefaktů, jako materiál pro interpretaci*, kterou považuji spíše za nadbytečnou, jelikož se neodráží v praktické části. Autor korektně dodržuje citační normu.

Empirická část je postavena na výzkumné studii, jejíž cílem je: *sestavit výtvarný program s arteterapeutickým přesahem, pilotně ho ověřit a posoudit, jak se dětem průběžně pracovalo* (str. 38). Následuje formulace sekundárního cíle: *zjistit a popsat, zdali se po jeho absolvování změnilo subjektivní vnímání wellbeingu nebo některé z jeho komponent u dětí, které se programu zúčastnily* (tamtéž).

Autor tedy sestavil výtvarně orientovaný program, který následně realizoval. Ke splnění druhého cíle bylo nutno realizovat polostrukturované rozhovory – před programem a po jeho skončení, které následně analyzoval. Otázky vznikly modifikací vybraných položek ze dvou dotazníků. Část otázek byla otevřená a část uzavřená (možnost výběru ze škály). U otázek s možností výběru by se nabízela také základní kvantitativní analýzy. Autora bych požádala, aby v rámci obhajoby představil témata, která se objevovala v otázkách. Současně by mě zajímalo, jestli souvisejí s kódy, které vycházejí po analýze.

Výzkumný vzorek tvořila celkově čtveřice informantek.

Práce naplňuje charakteristiky tzv. evaluačního (akčního výzkumu) se všemi jeho nástrahami jako např. snížení počtu spolupracujících osob, zrušení setkání z důvodu nemoci. Autor tuto skutečnost reflektuje také v diskuzi práce, což oceňuji. Součástí akčního výzkumu je také sebereflexe výzkumníka, sebereflexe jeho zapojení a role ve vedeném programu. Bylo by možné ji doplnit v průběhu obhajoby?

Výtvarný program ART autor sestavil na podkladě dvou publikací, které jsou z oblasti arteterapie. Autor je ve stručnosti představuje v přehledné tabulce. V průběhu obhajoby bych ocenila, kdyby autor výtvarný blíže představil a zdůvodnil výběr jednotlivých aktivit. Předpokládám, že by mu k tomu mohlo pomoci také konkretizace cílů, které jsou formulovány velmi obecně. Opět bych doporučila, aby autor cíle zkusil formulovat ověřitelným způsobem.

Primárním cílem této práce je evaluace programu ART, což popisuje v kapitole 5.4. Mě by přesto zajímalo, jestli by autor v roli realizátora udělal něco jinak, zařadil jinou aktivitu, popř. by pojmenoval rizika, která mohou nastat během vybraných aktivit.

Závěry studie potvrzují, že *„že účast ve výtvarném programu měla lehký pozitivní vliv na subjektivní vnímání wellbeingu.“* Prosím autora, aby se v průběhu obhajoby zamyslel, jaké jiné proměnné mohly mít vliv na výsledek.

Moc pěkná je kapitola diskuze, kde autor své závěry dává do kontextu s jinými studiemi a pojmenovává limity práce.

Práce splňuje kritéria kladená na bakalářské práce na katedře psychologie, proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze, 28.8.2023

Mgr. et Mgr. Olga Kučerová, Ph.D.